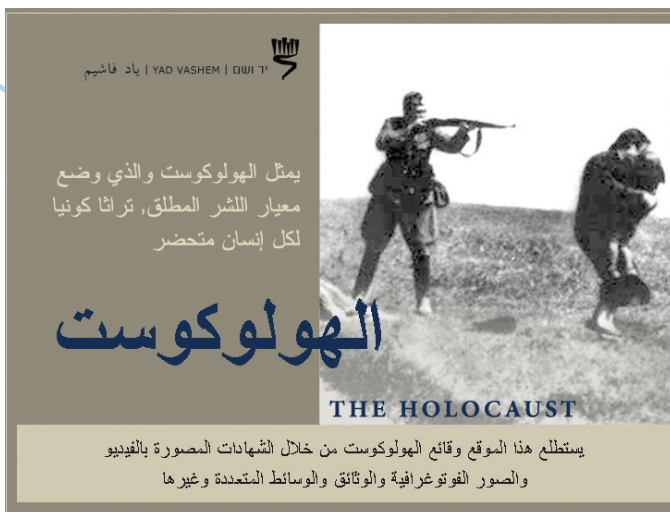

27 בינואר

אירועי יום הזיכרון הבין-לאומי לקרבנות השואה 2008

תשתתף במפגש
שיתקיים במעמד
הסגל הדיפלומטי בישראל
בכותרת "שגרירים של זיכרון
— כוחו של נוער בעולם". במהלך
הקונגרס ינסחו משתתפיו אמנת נוער
בין-לאומית, והיא תוענק ליושב ראש הנהלת יד ושם אבנר שלו ותופץ לנוער
ברחבי העולם, ובה יביעו בני הנוער את מחויבותם לזיכרון השואה וליוזמה
של פעילות חינוכית בנושא זה במדינותיהם. מנהלת בית הספר המרכזי
להוראת השואה דורית נובק: "זו הפעם הראשונה שעשרות בני נוער מרחבי
העולם יתכנסו בירושלים, ילמדו, ידונו בנושא השואה ויתחייבו לפעול יחד למען
הנחלת זיכרון שואת העם היהודי בקרב בני דורם, דור העתיד. הקונגרס יהיה
אכן הפינה לפרוץ נוער בין-לאומי אשר יעסוק בשואה ויתווה את דרכי
השפעתו שלו על עיצוב זיכרונה במדינות העולם".

חונכת אתר אינטרנט בערבית

שנה לאחר שנחנך תת-אתר בשפה הפרסית, ייחנך אתר בשפה הערבית, וגם הגישה אליו תהיה מאתר יד ושם באינטרנט. באתר בשפה הערבית יהיו מושגים מהשואה, מאמרים אקדמיים שתורגמו לערבית, מפות, מסמכי ארכיון, מאגר של עדויות וידאו מתורגמות לערבית, מצגת מולטימדיה מיוחדת של אלבום אושויץ, סיפוריהם של חסידי אומות העולם — בהם מוסלמים מטורקיה ומאלבניה — וכן הסרט היינו שם המתעד את הביקור המשותף

מאת יפעת בכרך-רון

ז
1 השנה השלישית שמדינות העולם מציינות את יום הזיכרון הבין-לאומי להנצחת קרבנות השואה על פי החלטת האו"ם מ-1 בנובמבר 2005. "אנו עדים לעיסוק הבין-לאומי ההולך וגובר בזיכרון השואה, ותודעת השואה הולכת ומחלחלת לשכבות נוספות באוכלוסיית העולם ולא רק באירופה. עדות לכך היא ההיענות של מדינות רבות כמו הודו, תאילנד, אתיופיה, הפיליפינים, גמביה, אקוודור, גואטמלה ועוד עשרות מדינות ששולחות נציגי נוער לקונגרס הנוער הבין-לאומי שיפתח ביד ושם בחסות אונסקו ביום הזיכרון הבין-לאומי לקרבנות השואה", ציין יושב ראש הנהלת יד ושם אבנר שלו. מלבד קונגרס הנוער הבין-לאומי, בית הספר המרכזי להוראת השואה יקיים מגוון של פעילויות חינוכיות לקראת יום הזיכרון הבין-לאומי, בהן העלאת תת-אתר מיוחד של חומרים חינוכיים במגוון שפות, וכן 50 ערכים עיקריים בשפה הסינית מתוך האנציקלופדיה של השואה (ראו עמ' 9); פרויקט בין-לאומי מיוחד — "גלויות" — שבו יעצבו סטודנטים לעיצוב גרפי מישראל, מפולין ומאנגליה סדרה של חמש גלויות בנושא השואה שיוצגו באתר האינטרנט של יד ושם ובבניין בית הספר המרכזי להוראת השואה; פרויקט "יצירת זיכרון — ילדים מצירים שואה" שבו ייתלו מאות ציורים שציירו ילדי בתי ספר יסודיים ברחבי הארץ על קיר בכיכר המשפחה ביד ושם. כמו כן יושב ראש הנהלת יד ושם אבנר שלו יישא דברים לפני הסגל הדיפלומטי ביום עיון שיתקיים ב"משואה", המכון ללימודי שואה, בשיתוף יד ושם.

עמותת דורות ההמשך בשיתוף בית התפוצות ויד ושם תקיים ערב זיכרון לציון יום הזיכרון הבין-לאומי ביום ראשון 27 בינואר בבית התפוצות. בערב ישתתפו יושב ראש עמותת דורות ההמשך שמוליק סורק ויושב ראש מועצת יד ושם יוסף (טומי) לפיד. ד"ר יניב לוי יתן מאוניברסיטת חיפה ירצה על התעמולה הנאצית ושנאת היהודים.

קונגרס הנוער הבין-לאומי

מנהיגי נוער מיותר מ-60 מדינות בחמש יבשות יתכנסו לקונגרס נוער ביום הזיכרון הבין-לאומי לשואה ביד ושם. בני הנוער, הדוברים כ-30 שפות שונות ובעלי אמונות שונות — נוצרים, יהודים, מוסלמים ובודהיסטים — ישימו את קולו של דור העתיד בנושא עיצוב זיכרון השואה וחשיבותו לדורות הבאים. הקונגרס ייוחד ללימוד משותף של הצעירים את נושא השואה ולדין במשמעותיותה האוניברסליות. בשלושת ימי הקונגרס, בבית הספר המרכזי להוראת השואה ביד ושם, ילמדו בני הנוער נושאים נבחרים, יסיירו ביד ושם ובירושלים, ישתתפו בסדנאות וייפגשו עם ניצולי שואה ועם אישים מרכזיים בישראל: נשיא המדינה שמעון פרס יקדיש מזמנו לצעירים, שרת החינוך פרופ' יולי תמיר תישא דברים במושב הפתיחה של הקונגרס, ושרת החוץ ציפי לבני

“גלויות”: סטודנטים מישראל, מפולין ומאנגליה השתתפו בפרויקט עיצוב לרגל יום הזיכרון הבין-לאומי לקרבנות השואה.

של ערבים ויהודים באושוויץ. באתר תהיה גם אנקדוטה מעניינת על לימוד השפה הערבית בגטו טרזיינשטט, וכן תערוכות של יד ושם כגון התערוכה “בְּסָה: מילה של כבוד – מוסלמים אלבנים שהצילו יהודים בשואה” (ראו עמ' 12).

בשנת 2007 ביקרו באתר האינטרנט של יד ושם כמעט 7 מיליון גולשים מ-214 מדינות. “מלבד הגידול החד במספר הגולשים באתר בשנה האחרונה, אנו עדים גם לגידול ניכר במספר המבקרים ממדינות מוסלמיות כמו אירן, פקיסטן, מצרים, סעודיה, ירדן והאמירויות. נתונים אלו והתגובות החמות והאוהדות שקיבלנו מאירנים רבים לפני כשנה כאשר העלינו את תת-האתר בפרסית משקפים את ההתעניינות ההולכת וגדלה בנושא השואה בעולם הערבי והמוסלמי. ההתעניינות של אזרחים רבים במדינות ערב והתגובות מדוברי פרסית רבים כל כך חיידו את החשיבות של העלאת חומרים גם בשפה הערבית”, מציינת מנהלת התוכן של אתר האינטרנט של יד ושם דנה פורת. נושא השואה אינו נלמד במערכות החינוך במדינות ערביות, ובשל הנתק שלהן מישראל, המידע בשפה הערבית על השואה כמעט אינו נגיש. האינטרנט הוא כלי מצוי להנחלת הידע על אודות השואה, בעיקר במדינות שבהן השואה אינה נלמדת במערכת החינוך. “קריאה גלויה של ספר על השואה במדינה ערבית עלולה לעורר בעיה, ולכן האינטרנט הוא המרחב הפתוח שבכוחו לפרוץ גבולות. היה חשוב לנו להעלות חומרים מקיפים בשפה הערבית גם בשל ההתפשטות המדאגיה של האנטישמיות ושל הכחשת השואה במדינות הערביות. אנו עדים לכך בכלי התקשורת, בגילויי דעת, בכתביה וביצירה במדינות ערב”, מסכם יושב ראש הנהלת יד ושם אבנר שלו. האתר הוקם בזכות תרומתם הנדיבה של סטוארט ואיילין גולבין מטורונטו שבקנדה לזכר אביהם סטנלי גולבין, ניצול שואה.

פתיחת תערוכות של יד ושם בחו"ל

לקראת יום הזיכרון הבין-לאומי להנצחת קרבנות השואה יוצגו תערוכות יד ושם ברחבי העולם:

בבניין האו"ם בניו יורק תיפתח התערוכה “בְּסָה: מילה של כבוד – מוסלמים אלבנים שהצילו יהודים בשואה” של הצלם האמריקני נורמן גרשמן. בתערוכה יוצגו 17 דיוקנאות של חסידי אומות עולם אלבניים ומשפחותיהם (ראו עמ' 12). מנהל הספריות של יד ושם ד"ר רוברט רוזט היה אחד היועצים שליוו את אנשי האו"ם בבניית תערוכת קבע על השואה שתוצג בבניין האו"ם בניו יורק. התערוכה מתמקדת בסיפור השואה ובהשפעתה של השואה על פעילותו של האו"ם במניעת רצח עם ובטיפול בפליטים. ד"ר רוזט גם ירצה על נושא ההצלה בתקופת השואה בכינוס שיתקיים בבניין האו"ם לרגל יום הזיכרון הבין-לאומי לקרבנות השואה.

בבניין אונסקו בפריז תיפתח התערוכה “אושוויץ – ממעמקי התהום” במעמד מנכ"ל אונסקו קואיכירו מטסורה (Koichiro Matsuura). אירוע פתיחת התערוכה יתקיים בחסות נשיא צרפת ניקולא סרקוזי ונשיא מדינת ישראל שמעון פרס ובהשתתפותם של שר הרווחה יצחק הרצוג, שגריר ישראל באונסקו דוד קורנבלוט (David Kornbluth), שר החינוך של צרפת קזביה דרקוס (Xavier Darcos), נשיא הקרן הצרפתית לזיכרון השואה דוד דה רוטשילד, נשיאת הכבוד של הקרן הצרפתית סימון וייל, יושבת ראש אגודת יידי יד ושם בצרפת קורין שמפנייה-כץ ומנהלת דסק ארצות דוברות צרפתית ביד ושם מירי גרוס. התערוכה מורכבת משני סוגי עדות נדירים: תצלומים מוגדלים מתוך אלבום אושוויץ, ובהם נראים הגעתם של יהודי הונגריה למחנה ותהליך הסלקציה שעברו; עדותו של האמן היהודי טוראי ז'ינובי טולקאצ'ב שהגיע לשערי אושוויץ במדי הצבא הרוסי המשחרר ובאמצעים מזריים של נייר ועפרון הנציח את זוועת המראות של אושוויץ.

בבניין העירייה של העיר לנסברג בגרמניה תיפתח התערוכה “מסע ומשא: שמואל בק – 60 שנות יצירה”. התערוכה היא רטרוספקטיבה של יצירתו של האמן ניצול השואה שמואל בק. לאחר מכן תוצג התערוכה בבניין הפרלמנט של מחוז טורינגן הנמצא בעיר ארפורט בגרמניה ותיפתח שם במעמד יושב ראש הפרלמנט.